

STATISTIK OVER PRIVATE FORESPØRGSLER

2002 - 2008

FORORD

Næsten 4.700 private erstatningssager, heraf godt 1.300 sager om piskesmældsskader, blev i 2008 vurderet af Arbejdsskadestyrelsens afdeling for private erstatningssager.

I cirka halvdelen af sagerne vurderede styrelsen, at skaderne havde medført en ménprocent på mellem 5 og 10. For piskesmældsskaderne var den gennemsnitlige ménprocent 8 i 2008, mens det gennemsnitlige tab af erhvervsevne lå på 22 procent.

Det fremgår af den årlige statistik for afdelingens arbejde.

I de private erstatningssager er det Arbejdsskadestyrelsens rolle at afgive vejledende udtalelser om særligt mén og erhvervsevnetab. Udtalelserne bliver brugt i private erstatningssager, altså sager om erstatningsansvar og i ulykkesforsikringsager uden for arbejdsskadeområdet. Udtalelserne kan være med til at løse tvister mellem forsikringsselskaber og forsikrede, og kun i få tilfælde ender sagerne i retten.

København, den 8. juli 2009

Anne Lind Madsen
Direktør

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord.....	2
1. Oprettede private erstatningssager (P-sager)	4
2. Afsluttede P-sager	7
3. Ménprocent og erhvervsevnetab	10

1. OPRETTEDE PRIVATE ERSTATNINGSSAGER (P-SAGER)

Arbejdsskadestyrelsen modtager hvert år en række forespørgsler efter erstatningsansvarsloven, § 10, og lov om arbejdsskadesikring, § 81. Det er ofte spørgsmål i private erstatningssager, og Arbejdsskadestyrelsens rolle er at afgive vejledende udtalelser. Disse udtalelser anvendes i sager om erstatningsansvar og i sager om ulykkesforsikring for personskade uden for arbejdsskadeområdet – de såkaldte P-sager.

Ved oprettelsen af en P-sag noteres en række forhold omkring forespørgslen ud fra oplysningerne i anmodningen. Det noteres blandt andet, hvilket lovgrundlag sagen skal behandles efter. Det fremgår af tabel 1.1, at forespørgsler om en udtalelse efter erstatningsansvarslovens § 10 er det mest almindelige. Antallet af oprettede P-sager har været faldende i perioden 2004-2007, men er steget lidt igen i 2008. Stigningen kan ses på de sager, som blev oprettet efter erstatningsansvarsloven, samt sager som vedrører medicinsk invaliditet/varigt mén.

Tabel 1.1 Oprettede P-sager opgjort efter lov

Lov/År for oprettelse	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Erstatningsansvarsloven (efter 1. juli 2002)	3	607	2.362	2.833	2.768	2.662	2.808
Erstatningsansvarsloven (før 1. juli 2002)	3.510	3.601	1.731	774	473	269	148
Arbejdsskadesikringsloven	836	1.001	724	489	1.044	893	887
Medicinsk invaliditet/varigt mén	417	506	698	1.030	771	761	887
Andet	3	2	2	.	3	16	49
I alt	4.769	5.717	5.517	5.126	5.059	4.601	4.779

Tabel 1.2 viser, hvilke spørgsmål Arbejdsskadestyrelsen anmodes om at komme med udtalelse om. Langt de fleste forespørgsler i 2002-2003 vedrører ménprocent, erhvervsevnetab og stationærtidspunkt, hver for sig eller i kombination. Fra 2004 er billedet ændret, og i 2004-2008 er der flest forespørgsler om varigt mén og/eller erhvervsevnetab, men ikke stationærtidspunktet. Dette skyldes ændringer i erstatningsansvarsloven pr. 1. juli 2002, hvor stationærtidspunktet udgik af loven. Som det også fremgår af tabel 1.1, er det først fra 2004, at der oprettes væsentligt flere sager efter erstatningsansvarsloven, der trådte i kraft den 1. juli 2002.

Tabel 1.2 Oprettede P-sager opgjort efter, hvad der forespørges om

Hvad forespørges der om/År for oprettelse	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
E-tab og stationærtidspunkt	75	129	48	22	6	2	2
E-tab	161	256	384	306	333	351	396
Mén	1.398	1.746	1.892	2.104	2.606	2.424	2.600
Mén og stationærtidspunkt	390	449	193	75	59	30	15
Mén og e-tab	236	667	1.995	2.249	1.904	1.710	1.728
Stationærtidspunkt	186	188	123	64	30	19	5
Mén, e-tab og stationærtidspunkt	2.323	2.282	881	306	121	65	32
Andre	.	.	1	.	.	.	1
I alt	4.769	5.717	5.517	5.126	5.059	4.601	4.779

Af tabel 1.3 fremgår, hvem der er forespørger i sagen. Her ses det, at det fortrinsvis er forsikringsselskaber, der sender sager til Arbejdsskadestyrelsen. I 2008 udgør forespørgsler fra forsikringsselskaber knap 90 procent af alle oprettede sager.

Tabel 1.3 Oprettede P-sager opgjort efter, hvem der forespørger

Hvem forespørger/År for oprettelse	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Advokater	584	693	684	606	495	426	521
Arbejdsgivere	4	.	1	1	1	.	1
Fagforbund	6	2	6	2	3	6	3
Forsikringsselskaber	4.136	4.963	4.784	4.464	4.507	4.128	4.201
Myndigheder	.	.	.	1	.	1	.
Skadelidte	34	40	29	32	37	27	37
Andre	5	19	13	20	16	13	16
I alt	4.769	5.717	5.517	5.126	5.059	4.601	4.779

Det kan ses af tabel 1.4, at forespørgslerne vedrører næsten lige så mange skadelidte mænd som kvinder.

Tabel 1.4 Oprettede P-sager opgjort efter køn

Køn/År for oprettelse	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kvinder	2.376	2.912	2.824	2.551	2.584	2.413	2.477
Mænd	2.393	2.805	2.693	2.575	2.475	2.188	2.302
I alt	4.769	5.717	5.517	5.126	5.059	4.601	4.779

Som det fremgår af tabel 1.5, er det aldersgrupperne de 37-46-årige, der står for ¼ af oprettede P-sager i 2008, mens aldersgrupperne de 27-36-årige og 47-56-årige står for knap 20 procent hver.

Tabel 1.5 Oprettede P-sager opgjort efter alder

Alder/År for oprettelse	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
under 17	365	416	446	422	391	343	359
17-26	859	1.012	922	896	817	682	727
27-36	1.146	1.304	1.340	1.162	1.141	1.031	978
37-46	1.037	1.297	1.288	1.141	1.134	1.094	1.198
47-56	909	1.153	996	938	949	821	898
57-66	368	435	417	460	502	499	497
67 og derover	85	100	108	107	125	131	122
I alt	4.769	5.717	5.517	5.126	5.059	4.601	4.779

Tabel 1.6 viser, at Region Midtjylland og Region Syddanmark hver står for cirka ¼ af alle oprettede P-sager, efterfulgt af Region Hovedstaden, som står for godt 20 procent af P-sager oprettet i 2008. Der blev oprettet cirka 150 flere sager fra Region Syddanmark i forhold til året før.

Tabel 1.6 Oprettede P-sager opgjort efter bopælsregion

Hvem forespørger/År for oprettelse	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Region Hovedstaden	1.013	1.331	1.203	1.141	1.098	1.031	1.001
Region Sjælland	706	788	782	734	731	648	694
Region Syddanmark	1.024	1.191	1.190	1.151	1.149	1.049	1.207
Region Midtjylland	1.234	1.518	1.496	1.350	1.335	1.248	1.245
Region Nordjylland	576	695	670	594	597	533	554
I alt*	4.769	5.717	5.517	5.126	5.059	4.601	4.779

*I alt inkl. uoplyste

Det kan ses af tabel 1.7, hvor mange P-sagsforespørgsler der er pr. 10.000 indbyggere i hver af regionerne. Antallet af indbyggere fremgår af tal fra Danmarks Statistik. Det viser sig, at når der tages højde for antallet af oprettede P-sager i forhold til befolkningsstørrelsen i de fem regioner, når man ser på hele perioden, modtager Arbejdsskadestyrelsen oftest forespørgsler vedrørende indbyggere i Region Midtjylland. I 2008 ligger incidensen for Region Syddanmark på samme niveau. Arbejdsskadestyrelsen modtager færrest forespørgsler vedrørende indbyggere i Region Hovedstaden.

Tabel 1.7 Oprettede P-sager opgjort efter bopælsregion pr. 10.000 indbyggere

Regioner	2006	2007	2008
Region Hovedstaden	6,7	6,3	6,1
Region Sjælland	9,0	7,9	8,5
Region Syddanmark	9,7	8,8	10,1
Region Midtjylland	10,9	10,2	10,1
Region Nordjylland	10,4	9,2	9,6
I alt*	9,3	8,4	8,7

*I alt inkl. uoplyste

2. AFSLUTTEDE P-SAGER

P-sager afsluttes med, at Arbejdsskadestyrelsen kommer med en udtalelse om det, der er forespurgt om. Fra 1. januar 1996 begyndte styrelsen at notere en diagnose på sagen. Denne diagnosekode er indført udelukkende med det formål at kunne identificere sager om piskesmældsskader. I tabel 2.1 vises antallet af afsluttede sager fordelt på diagnose. Af tabellen fremgår, at antallet af sager om piskesmældsskader ligger nogenlunde stabilt i perioden, med undtagelse af årene 2002 og 2005. I årene fra 2006 til 2008 er omkring 28 procent af P-sagerne piskesmældsskader.

Tabel 2.1 Afsluttede P-sager opgjort efter diagnose

Diagnose/År for afslutning	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Piskesmæld	1.662	1.303	1.419	1.557	1.451	1.398	1.284
Andet	3.544	3.663	3.569	3.819	3.674	3.561	3.399
I alt	5.206	4.966	4.988	5.376	5.125	4.959	4.683

Af de næste to tabeller ses fordelingen af P-sager, som er afsluttet i perioden 2002-2008, opgjort efter køn og alder. Af tabellerne 2.2 og 2.3 ses det, at de 27-46-årige både for mænd og kvinder i hele perioden tegner sig for de fleste afsluttede P-sager. Antallet af afsluttede sager ligger forholdsvis stabilt i perioden 2002-2008 i alle aldersgrupper for begge køn. Der er dog to undtagelser. Antallet af afsluttede sager for mænd i aldersgruppen de 57-66-årige steg med knap 30 procent i 2005 og har siden ligget på samme niveau. Der har også været en stigning i antallet af afsluttede sager for kvinder i aldersgruppen 67 år og derover i 2007 og 2008.

Tabel 2.2 Alle afsluttede P-sager opgjort på alder (kvinder)

Alder/År for afslutning	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
under 17	190	176	215	219	190	185	186
17-26	520	412	452	449	408	400	361
27-36	634	573	585	649	603	568	562
37-46	617	565	594	667	573	616	576
47-56	505	508	519	544	471	466	412
57-66	195	163	209	211	228	242	216
67 og derover	56	46	57	55	56	64	83
I alt	2.717	2.443	2.631	2.794	2.529	2.541	2.396

Tabel 2.3 Alle afsluttede P-sager opgjort på alder (mænd)

Alder/År for afslutning	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
under 17	188	216	192	199	226	172	159
17-26	438	479	434	437	439	447	353
27-36	615	587	545	600	602	540	489
37-46	543	552	523	570	553	526	575
47-56	474	470	425	501	448	425	416
57-66	180	184	184	236	269	251	235
67 og derover	51	35	54	39	59	57	60
I alt	2.489	2.523	2.357	2.582	2.596	2.418	2.287

Hvor de tidligere to tabeller opsummerer fordelingen af alle afsluttede P-sager, fokuseres der i de efterfølgende tabeller 2.4 og 2.5 på, hvordan de afsluttede P-sager med diagnosen piskesmældsskader fordeles på køn og alder. Der er cirka dobbelt så mange kvinder som mænd i næsten alle aldersgrupper med diagnosen piskesmældsskader. Siden 2005 har antallet af piskesmældsskader været enten på samme niveau eller faldende for kvinder i alle aldersgrupper, mens der har været en del fluktationer for mænd i flere aldersgrupper.

Tabel 2.4 Afsluttede P-sager med diagnosen piskesmældsskader opgjort på alder (kvinder)

Alder/År for afslutning	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
under 17	31	17	29	32	31	21	31
17-26	239	175	196	202	188	177	149
27-36	354	259	271	311	279	289	265
37-46	289	225	262	268	256	259	226
47-56	198	165	169	172	140	131	121
57-66	46	29	48	34	41	42	32
67 og derover	5	4	4	6	4	7	9
I alt	1.162	874	979	1.025	939	926	833

Tabel 2.5 Afsluttede P-sager med diagnosen piskesmældsskader opgjort på alder (mænd)

Alder/År for afslutning	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
under 17	10	9	12	14	15	12	12
17-26	83	82	86	85	94	93	72
27-36	139	140	136	172	158	146	111
37-46	121	95	88	130	117	119	143
47-56	103	77	79	94	78	68	82
57-66	38	20	32	34	41	27	27
67 og derover	6	6	7	3	9	7	4
I alt	500	429	440	532	512	472	451

Af tabel 2.6 fremgår antallet af afsluttede P-sager opgjort på bopælsregioner. De fleste sager vedrører regionerne Midtjylland, Syddanmark og Hovedstaden, som også er regionerne med det højeste befolkningstal. Niveaue for afsluttede P-sager ligger nogenlunde stabilt i alle regioner i hele perioden.

Table 2.6 Alle afsluttede P-sager opgjort på bopælsregioner

Bopælsregion/År for afslutning	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Region Hovedstaden	1.096	1.095	1.112	1.207	1.153	1.077	1.014
Region Sjælland	768	746	696	773	704	696	684
Region Syddanmark	1.162	1.054	1.043	1.183	1.082	1.203	1.069
Region Midtjylland	1.321	1.268	1.348	1.428	1.397	1.273	1.290
Region Nordjylland	633	605	612	626	618	595	520
I alt*	5.206	4.966	4.988	5.376	5.125	4.959	4.683

*I alt inkl. uoplyste

I tabel 2.7 bliver sager med slutdiagnosen piskesmæld opgjort på regioner. Når der ses på P-sager med diagnosen piskesmæld, viser det sig, at Region Midtjylland er den region, som har det højeste antal sager, som i 2008 udgør knap 28 procent. Region Midtjylland er altså forholdsmæssigt overrepræsenteret. For alle regioner udgør piskesmældsskader cirka 25-30 procent af alle afsluttede P-sager i hele perioden.

Table 2.7 Afsluttede P-sager med diagnosen piskesmældsskader opgjort på bopælsregioner

Bopælsregion/År for afslutning	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Region Hovedstaden	348	292	339	378	362	323	310
Region Sjælland	271	217	204	237	194	227	207
Region Syddanmark	352	241	273	316	284	293	258
Region Midtjylland	418	342	395	422	405	365	354
Region Nordjylland	221	157	170	170	162	167	129
I alt	1.662	1.303	1.419	1.557	1.451	1.398	1.284

*I alt inkl. uoplyste

3. MÉNPROCENT OG ERHVERVSEVNETAB

I den nedenstående tabel 3.1 er ménprocenterne for P-sager set under et opgjort fra 2004 til 2008. Tallene går kun tilbage til 2004, da méntabellen blev revideret det år. Af tabel 3.1 fremgår, at andelen af sager, som vurderes til en given ménprocent, ligger nogenlunde stabilt. En undtagelse herfra er dog gruppen med ménprocenten på under fem, som er steget fra 12 til knap 16 procent i perioden 2006-2008.

Da talgrundlaget er begrænset, og udsvingene kan skyldes tilfældigheder, bør der imidlertid ikke tillægges de forholdsvis små variationer fra år til år større betydning. I forlængelse heraf skal det fremhæves, at méntabellen er vejledende. Arbejdsskadestyrelsen kan altså fravige méntabellens satser, når der er grundlag for det, hvilket medfører en vis grad af fleksibilitet inden for de fastlagte rammer. I alle fem år vurderes flest skader (cirka halvdelen) at medføre en ménprocent på 5-10. Det fremgår dog også af tabel 3.1, at spredningen på de forskellige ménprocenter er ganske stor.

Tabel 3.1 Ménprocent i P-sager

Ménprocent/År for afslutning	2004	2005	2006	2007	2008
Mindre end 5	469	623	572	638	662
5	907	944	962	936	877
8	634	687	679	682	651
10	753	803	714	647	575
12	359	374	366	397	311
15	372	377	330	323	255
18	153	141	121	133	99
20	211	175	214	201	169
25-35	352	337	308	319	260
Over 40	221	218	180	198	138
I alt*	4.530	4.882	4.747	4.609	4.278

*I alt inkl. uoplyste

Af tabel 3.2 fremgår, at den gennemsnitlige ménprocent i P-sagerne samlet set ikke varierer meget i perioden fra 2004 til 2007. Ménprocenten er faldet i 2008 for alle typer af P-sager. I forbindelse med læsning af gennemsnitstal skal man have in mente, at et gennemsnit kan dække over en stor spredning på begge sider af gennemsnittet.

Tabel 3.2 Gennemsnitlig ménprocent i afsluttede P-sager opgjort efter diagnose

Gennemsnitlig ménprocent/ År for afslutning	2004		2005		2006		2007		2008	
	Antal	Gns. pct.	Antal	Gns. pct.	Antal	Gns. pct.	Antal	Gns. pct.	Antal	Gns. pct.
Piskesmældsskader	1.260	9	1.361	9	1.248	9	1.231	9	1.090	8
Andre	3.171	14	3.318	14	3.198	13	3.243	13	2.907	12
I alt	4.431	13	4.679	12	4.446	12	4.474	12	3.997	11

Tabel 3.3 giver en oversigt over erhvervsevnetabet i P-sager fra 2004 til 2008. Det varierer fra år til år, hvor mange sager der bliver vurderet til en given erhvervsevnetabsprocent. Som nævnt i

forbindelse med tabel 3.1 skal man være forsigtig med at tolke denne variation, da talmaterialet er så småt, at variationen kan skyldes tilfældige variationer i sagssammensætningen.

I forbindelse med udtalelser om erhvervsevnetab er oplysningen om erhvervsevnetabets størrelse ofte uoplyst i styrelsens statistikregister. I årets statistik har vi ændret opgørelsesmetode, idet uoplyst erhvervsevnetabsprocent nu ikke længere indgår i tabeller og beregninger. Den ændrede beregningsmetode er gennemført for alle årene – men årets tabeller kan ikke sammenlignes med tilsvarende tabeller i tidligere års statistikker.

Det kan i øvrigt oplyses, at af de 2.186 P-sager, hvor Arbejdsskadestyrelsen kom med en udtalelse om erhvervsevnetab i 2008, kom styrelsen med en midlertidig vurdering af erhvervsevnetab i 204 sager svarende til cirka ni procent.

Tabel 3.3 Erhvervsevnetabsprocent i P-sager

Erhvervsevnetab/År for afslutning	2004	2005	2006	2007	2008
Mindre end 15	733	869	677	717	797
15 - 25	626	630	451	474	357
26 – 35	194	194	160	168	137
36 – 50	335	368	272	277	206
51-65	231	265	167	175	144
Over 65	88	88	73	58	36
I alt*	2.824	3.217	2.645	2.494	2.186

*I alt inkl. uoplyste

Af tabel 3.4 kan ses, at det gennemsnitlige erhvervsevnetab ligger væsentligt lavere i 2008 i forhold til resten af perioden.

Tabel 3.4 Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent i afsluttede P-sager opgjort efter diagnose

Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent/ År for afslutning	2004		2005		2006		2007		2008	
	Antal	Gns. pct.	Antal	Gns. pct.	Antal	Gns. pct.	Antal	Gns. pct.	Antal	Gns. pct.
Piskesmældskader	927	25	1.023	24	790	23	827	24	785	22
Andre	1.280	26	1.391	25	1.010	25	1.042	24	893	18
I alt	2.207	26	2.414	25	1.800	24	1.869	24	1.678	20